

Voorganger: Bert de Wit

Schriftlezing: Marcus 1:29-39

Gemeente – waar je ook bent – van onze Heer, Jezus Christus,

Het was het eerste wat mij opviel, toen ik de lezing uit het Evangelie las:

‘(Jezus) ging naar haar toe, pakte haar hand vast en hielp haar overeind’.

Hij pakte haar hand!

Een jaar geleden zou ik daar zo overheen hebben gelezen. Toen was er nog niks aan de hand. Het begon pas na die eerste persconferentie begin maart. Toen zag je de minister-president met Jaap van Dissel (waar we toen nog nooit van hadden gehoord). Ze zaten gewoon vlak naast elkaar achter een tafel. En ze vertelden dat we toch wel voorzichtig moesten zijn met dat virus. En dat het misschien beter was om voorlopig elkaar maar even géén hand te geven. Dan moest je maar een elleboogje doen, of zo.

Na afloop kon iedereen zien hoe Rutte Jaap van Dissel een hand gaf. ‘O nee, dat moet niet! Sorry!’ Toen konden we daar nog om lachen.

Maar dat veranderde snel.

Ik weet nog dat we in de zomer op vakantie gingen, in Friesland, en dat de receptioniste op de camping een hand gaf aan degene die voor ons was. Daar schrokken we van: ‘Ze geven hier nog handen!’ Dat waren wij niet meer gewend.

‘Corona is hier niet zo’, zei de mevrouw van de receptie. Alsof we in een andere wereld waren terecht gekomen.

Of in een andere tijd.

Een paar weken geleden bezocht ik een oudere mijnheer. Hij had een hoge leeftijd, maar ook een diep verdriet. En hij was een beetje doof. Dus ik boog wat naar hem toe om hem goeiedag te zeggen, met mijn mondkapje op. En toen wilde hij mij een hand geven...

Het eerste wat in mij opkwam was: terugdeinzen en zeggen ‘dat mag niet’.

Gelukkig heb ik dat niet gedaan. Ik was nog genoeg bij zinnen om hem gewoon een hand te geven. En dan zit ik achteraf toch met die hand in mijn maag. Met het gevoel dat ik hem zo snel mogelijk moest wassen. Anders zou er iets misgaan?

Wat is er met ons gebeurd, dat we bang zijn om elkaar een hand te geven? Alsof dat ziekmakend is, alsof het kwáád kan.

Begrijp me goed: ik doe niet mee aan coronaprotecten. Ik roep niet op om vanmiddag te gaan koffiedrinken op het Museumplein en daar met z’n allen ‘Hand in hand, de kameraden’ te gaan zingen. (Dat lied kun je sowieso beter niet in 020 zingen...)

Wat ik wél wil is: voorkomen dat we vergeten wat het betekent, dat de ene mens de ander een hand geeft. Als we dat zouden vergeten, dan zou dat zonde zijn.

Weet je nog wat het betekende, dat iemand je hand vastpakte? Zoals Jezus de hand van de schoonmoeder van Petrus pakte. Wanneer heb je dat voor het laatst gevoeld? Weet je nog hoe dat voelde?

Ik zou nu kunnen vragen om elkaar een hand te geven. Want als je met meer mensen in één huis woont dan mag dat. Maar als je alleen zit, dan is dit een pijnlijke vraag. Wie houdt jouw hand

dan vast? Misschien voel je je dan nog eenzamer dan vóór deze kerkomroepdienst. Dan word je pijnlijk herinnerd aan wat je moet missen.

Als je iemand een hand geeft, dan hoef je een heleboel dingen niet meer te zeggen of te vragen. De hoofdonderwijzer van de lagere school waar ik vroeger op zat, die gaf op de laatste schooldag voor de grote vakantie alle kinderen van de hele school een hand. Dan zei hij: 'Ik wil een stevige hand!'

En ik wist dat hij aan die handdruk kon voelen wat voor karakter je had. Dus deed ik altijd mijn best om zo fém mogelijk zijn hand te drukken. (En om geen 'auw' te roepen als hij terug kneep.) Het klopt wel: als je de hand vastpakt van een zieke, dan weet je al een heleboel. Je voelt de temperatuur, de klamheid, de kracht of de zwakte – of het de bedoeling is om je hand te drukken, of dat het niet meer dan een reflex is. Je voelt hoe ver weg iemand is, of hoe dichtbij. En je kunt ook veel zéggen met een handdruk: 'Ik ben bij je!'

Daarom is het zo vermoeiend om online les te geven en lessen te volgen en om online te vergaderen en kerkdiensten bij te wonen. Want je moet alle betekenis leggen in en putten uit woorden. We missen de lichaamstaal.

Ja, je kunt elkaar een beetje zien: een duf hoofd op een scherm. Daar word je ook niet wijzer van. Je mist het gevoel, de taal van je zintuigen, van je handen.

Maar die taal moeten we niet vergeten. We moeten niet vergeten wat een handdruk betekent. Als we de taal van de handen niet meer verstaan, dan begrijpen we Jezus niet meer. Want Jezus sprak met zijn handen. Die handen van Jezus spreken boekdelen. De boodschap van de Bijbel verkondigt hij met zijn handen. Let maar op...

Het verhaal dat we hebben gelezen begint in de synagoge. En het eindigt ook weer in de synagoge. Jezus had in de synagoge van Kafarnaüm het goede nieuws verkondigt. Het goede nieuws dat het koninkrijk van God nabij is. Het is binnen handbereik: je hoeft je alleen maar om te keren naar God. Je hoeft alleen maar Jezus aan te kijken en hem vertrouwen. Dan zie je en voel je wat het betekent, dat God koning is. In de synagoge had Jezus het koningschap van God laten zien door een kwade geest uit een man weg te jagen.

En 'toen ze uit de synagoge kwamen, gingen ze rechtstreeks naar het huis van Simon en Andreas'. Want daar lag de schoonmoeder van Simon ziek op bed. Simon is degene die later Petrus werd genoemd.

'Zijn schoonmoeder lag met koorts in bed...'

Dat klinkt misschien niet zo ernstig, maar ze hadden toen nog geen paracetamolletjes. Koorts was levensbedreigend. Daar heeft het coronavirus ons weer aan herinnerd.

Misschien lag die vrouw te ijlen, weggezonden in koortsdromen, en had ze geen besef van wie er bij haar bed stond. Stemmen klonken ver weg, woorden konden haar niet bereiken.

Maar toen voelde zij een hand die haar hand vastpakte. Zij voelde hoe zij overeind werd getrokken. Hoe de koorts haar verliet...

De koorts verliet haar, zoals de kwade geest die man verlaten had. Jezus verkondigt het koningschap van God met zijn handen. Kwade machten moeten wijken, als hij zijn handen uit de mouwen steekt. Het maakt niet uit of het gaat om een 'onreine geest' is of een ziekte. Jezus verkondigt met zijn handen het koninkrijk van God.

De schoonmoeder van Petrus heeft die taal van de handen verstaan. Er is geen woord gesproken, niemand heeft haar iets gezegd – toch geeft zij het enige juiste antwoord, met haar daden. Zij stond op 'en begon voor hen te zorgen'.

De vrede van de Eeuwige gaat van hand tot hand...

Jezus trekt verder door Galilea, naar de volgende synagoge, om het goede nieuws te brengen. De schoonmoeder van Petrus doet hetzelfde als Jezus, maar dan in haar eigen huis. Zij zorgde voor de mensen om haar heen. Zij deed in navolging van Jezus het werk van God. Zo verkondigde zij met haar handen het goede nieuws.

De taal van de handen herinnert ons voortdurend aan de handen van God. De handen van God – waar wij zo naar kunnen verlangen, die wij niet zien, niet voelen.

Waar is God? – vragen we dan.

Als iemand dat op die manier vraagt – ‘waar is God!’ – dan hoef je niet iets te zeggen, je hoeft alleen zijn of haar hand vast te pakken. Een handgebaar zegt genoeg. Die handdruk herinnert ons eraan, dat wat ons ook zal overkomen, wij nooit dieper kunnen vallen dan in Gods hand. Amen.